

2 Μαρτίου 2017

Τι συμβαίνει στο μυαλό των νηπίων σύμφωνα με τις νευροεπιστήμες;

/ Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός

Πολλές φορές τα παιδιά νηπιακής ηλικίας νιώθουμε σαν να μας φέρνουν στα όρια μας και αδυνατούμε να καταλάβουμε τις συμπεριφορές τους. «Γιατί παθαίνουν αυτές τις εκρήξεις θυμού; Γιατί μας κοιτάνε και ρίχνουν επιδεικτικά τους μαρκαδόρους κάτω; Γιατί δαγκώνουν το αδερφάκι τους;». Είναι μερικά από τα πράγματα που αναρωτιέται ένας ενήλικας που έχει ο ίδιος ή έχει αναλάβει τη διαπαιδαγώγηση παιδιών νηπιακής ηλικίας.

Γράφει η Κρητικού Μαρίνα - Ψυχολόγος Υγείας, Συστημική - Οικογενειακή Σύμβουλος, Συνεργάτης Attachment Parenting Hellas

Ο νευροεπιστήμονας Dean Burnett αναφέρει ότι τα πρώτα χρόνια της ζωής του παιδιού πραγματοποιούνται όλες οι απαραίτητες συνδέσεις στους νευρώνες του εγκεφάλου του. Εμείς οι ενήλικες έχουμε συγκεκριμένα νοητικά σχήματα, βασισμένα στις εμπειρίες που έχουμε ζήσει στη μέχρι τώρα ζωή μας. Αυτά τα σχήματα μάς βοηθούν να οργανώνουμε την καθημερινότητα μας και τις διάφορες καταστάσεις που πρέπει να αντιμετωπίσουμε. Αντίστοιχα, τέτοια νοητικά σχήματα δεν υπάρχουν ακόμα στο μυαλό των νηπίων. Τα πάντα για τα παιδιά είναι καινούργια και συναρπαστικά. Δεν έχουν προηγούμενες εμπειρίες με βάση τις οποίες να μπορούν να κρίνουν. Για την ακρίβεια, τα παιδιά ηλικίας κάτω των 7 ετών έχουν έτσι προικιστεί από τη φύση τους, ώστε να μην αποθηκεύουν πολλές αναμνήσεις.

Επιπλέον, μπορεί το σώμα τους να έχει την ικανότητα να μαθαίνει μέσω της επανάληψης (π.χ. μπουσούλημα), όμως δεν σημαίνει ότι συμβαίνει κάτι αντίστοιχο και σε νοητικό επίπεδο (π.χ. δεν μπορούν να κατανοήσουν λογικά γιατί πρέπει να βάζουν παπούτσια). Όλες οι συνδέσεις στον εγκέφαλο δεν έχουν ολοκληρωθεί, με αποτέλεσμα όταν κάτι δεν συμβαίνει όπως τα ίδια το περιμένουν, να μην ξέρουν πώς να το διαχειριστούν και να αντιδρούν με τρόπο που στους ενήλικες φαντάζει περίεργος ή και υπερβολικός. Για την ακρίβεια, οι νευρωνικές συνδέσεις είναι πολύ περισσότερες από αυτές των ενηλίκων. Στην περίοδο της εφηβείας ξεκινούν να «κλαδεύονται», καθώς ο εγκέφαλος ξεκινά να διαγράφει τις πληροφορίες που δεν βρίσκει πια βοηθητικές.

Ακόμα, είναι χαρακτηριστικό ότι ενώ προσπαθούμε να τα «μυήσουμε» στην υγιεινή διατροφή μαγειρεύοντας σπανάκι και μπρόκολο, τα παιδιά δείχνουν να προτιμούν περισσότερο γλυκές γεύσεις, όπως πατάτες ή μακαρόνια. Τα νήπια αναπτυξιακά γεύονται διαφορετικά τις τροφές, με αποτέλεσμα οι ίδιες τροφές να τους φαίνονται πιο πικρές ή άνοστες. Τέλος, τα νήπια κατακλύζονται από πολλά συναισθήματα ταυτόχρονα, τα οποία τις περισσότερες φορές δυσκολεύονται να διαχειριστούν, με συνέπεια να καταλήγουν σε εκρήξεις θυμού. Ρόλος του ενήλικα είναι να βοηθάει το παιδί να διαχειρίζεται αυτά τα συναισθήματα.

Ο εγκέφαλος ενός νηπίου είναι πολύπλοκος και καθημερινά κάνει διεργασίες, οι οποίες μπορεί να έχουν ως αποτέλεσμα να εκδηλώνουν τα νήπια συμπεριφορές που μας φαίνονται παράξενες ή και περιττές. Είναι σημαντικό να μην ξεχνάμε ότι τα νήπια δεν συμπεριφέρονται έτσι επίτηδες, ούτε για να μας δοκιμάσουν. Δεν θέλουν να μας χαλάσουν το πρόγραμμα, ούτε να μας κάνουν τη ζωή πιο δύσκολη. Όσο υπενθυμίζουμε στον εαυτό μας εμείς οι ενήλικες τι συμβαίνει στο μυαλό ενός νηπίου, τόσο θα μπορούμε πιο εύκολα να ρυθμίσουμε και τα δικά μας συναισθήματα για να μπορέσουμε να αντιδράσουμε όσο πιο σωστά μπορούμε και να βοηθήσουμε πιο αποτελεσματικά τα παιδιά μας.

Πηγή: infokids.gr